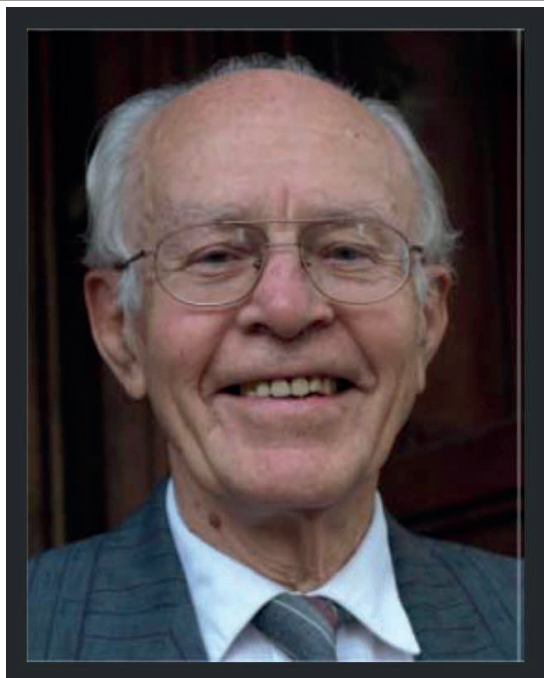

Nekrológ

Szabó Zoltán
(1932-2026)

Szabó Zoltán 1932. július 22-én született Budapesten. Tanulmányait a Budapesti Piarista Gimnáziumban kezdte, majd az iskola megszűntetése után az Eötvös József Gimnáziumban érettségizett. 1955-ben az ELTE TTK első geofizikus évfolyamán szerzett diplomát. Pályáját az Eötvös Loránd Geofizikai Intézetben (ELGI) kezdte és egész életében kitartott mellette.

Az ELGI-ben főként gravitációs mérések feldolgozásával és értelmezésével foglalkozott. Az Eötvös-inga laboratóriumban részt vett az E-54 ingák beszüntetésében és hitelesítésében. 1964-ben a Gravitációs Osztály helyettes vezetője, 1967-ben az összevont Gravitációs és Földmágneses Osztály vezetője lett. Később a Földfizikai Osztály élére került, amely az intézet obszervatóriumainak, laboratóriumainak és mérési hálózatainak munkáját fogta össze. Vezetése alatt jött létre többek között a Mátyáshegyi Geodinamikai Állomás, a paleomágneses laboratórium és egy új, abszolút gravitációs méréseken alapuló alaphálózat. Ebben az időszakban készült el Magyarország regionális gravitációs felmérése, az országos gravitációs adatbank, valamint több jelentős gravitációs és földmágneses térkép.

Kutatásai a tektonikai értelmezést segítő gravitációs térképek, Bouguer-anomália térképek és Moho-térképek készítésére, valamint a hazai földrengésveszély vizsgálatára is kiterjedtek. Jelentős szerepet játszott a Paksi Atomerőmű telephelyét

megalapozó szeizmotektonikai kutatásokban, és nyugdíjasként részt vett a bátaapáti radioaktív hulladék-tároló földmágneses méréseinek értelmezésében is.

Nyugdíjas éveiben is aktív maradt, figyelme egyre inkább Eötvös Loránd munkássága felé fordult. Fáradhatatlanul gyűjtötte az Eötvöshöz kapcsolódó emlékeket, és jelentős szerepet játszott az Eötvös Loránd Emlékgyűjtemény létrehozásában és kiállítási anyagainak összeállításában az ELGI Columbus utcai székházában. Az eszközök korhű rekonstrukcióját Ő felügyelte, kiváló szakértelemmel. A gyűjtemény egyik kiemelkedő darabja Eötvös eredeti kézirata a tehetetlen és súlyos tömeg vonatkozásában végzett ekvivalencia-kísérletekről, amelyet az UNESCO 2015-ben a világörökség részévé nyilvánított. A dokumentum „Az Eötvös kísérlet – történelmi keretben” címmel könyv formájában is megjelent, amelynek előszavát Szabó Zoltán írta, a fizika iránt kevésbé érdeklődő olvasó számára is érdekfeszítő stílusban és tartalommal.

Eötvöst szakmai példaképének tekintette. Munkáját szenvedéllyel és örömmel végezte, kerülve minden külsőséget, mégis kivívva kollégái mély tiszteletét. Sokan munkatársként ismerték meg, de barátként búcsúznak tőle. A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága Szabó Zoltánt saját halottjának tekinti.

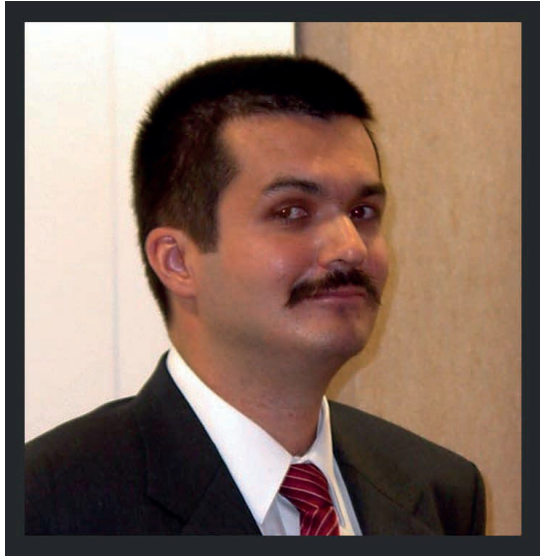
Emlékét és örökségét megőrizzük!

forrás: <https://hugeo.hu/hu/gyaszhir-szabo-zoltan-nekrológ>

Szabó Zoli és társai a Kínai–Magyar Geofizikai Expedíció résztvevőiként átkelnek a Sárga-folyón (1956)

Nekrológ

Dutkó András

(1970–2026)

Földimet, tanítványomat és kollégámat, Dutkó Andrást szerettei, barátai, tisztelői Miskolcon, a Diósgyőri temetőben kísérték végső nyughelyére 2026. március 13-án. Az ELTE Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszéke képviselője voltam jelen a polgári temetési szertartáson. A gyászbeszédet felkért rendezvényszervező, Elszászer Anita asszony tartotta. A családtól nyert adatok alapján nagyon szépen és részletesen ismertette elhunyt kollégánk és barátunk szomorúan rövidre sikerült életútját. Ezért felkértem őt, hogy szaklapunk számára adja át közlésre beszéde szövegét, amelyet kissé tömörítettem, illetve néhány helyen kiegészítettem.

„Minden út egy iránytű mozdulatával kezdődik. Egy ponttal a térképen, amelyből később utak, állomások és történetek rajzolódnak ki. Egy ember életének kezdete is ilyen: egy apró jel a világtérképen, amelyből lassan körvonalaódik egy teljes életút.

András története Miskolcon kezdődött. 1970. december 24-én született. Kivételes értelme már kisgyermekként megmutatkozott: alig négyévesen folyékonyan olvasott és írt. Ezek a korai jelek már akkor sejtetni engedték azt az utat, amelyen később tudósként végighaladt. A nyarakat rendszerint Bükk-szentkeresztben töltötte, ahonnan gyakran indult útnak a Bükk erdei ösvényei felé. Már ekkor megszületett benne a természet szeretete és a felfedezés öröme, amely később egész életét végigkísérte.

A miskolci Földes Ferenc Gimnázium speciális matematika tagozatán érettségizett 1989-ben, majd az ELTE-n tanult, ahol három szakon diplomázott: fizikus (1994), térképész (1996) és geográfus (2001). 2004-ben – éppen a nyári napforduló napján –

védte meg doktori értekezését – *A Világóceán földrajzinév-tára és elektronikus atlasza* – summa cum laude minősítéssel. Témavezetője a szintén miskolci Márton Mátyás professzor volt.

Ha egyetlen irányt kellene kijelölnünk ezen a képzeletbeli térképen, amely leginkább meghatározta András életét, az minden bizonnyal a térképészet lenne. A térképek világa nem csupán munkát jelentett – sokkal inkább hivatást. Már diákként több mint 150 szócikket írt a Magyar Nagylexikonba, bizonyítva, hogy a világot nem csupán látni, hanem rendszerezni és megfogalmazni is képes. Elkészítette a Rother túrakalauzok egyetlen magyar szerzőtől származó könyvét *Bükk, Gömör–Tornai-karszt* címmel, amely ötven túraút leírását tartalmazza. 2004 és 2011 között a rangos Földrajzinév-bizottság elnökeként segítette a földrajzi nevek pontos és egységes használatát. Az ELTE doktori iskolájában angol és magyar nyelvű előadásokat tartott, átadva tapasztalatát a következő generációnak.

Szenvedélye volt az utazás és a túrázás: sátorral járta a Bükk- és Budai-hegységet, az Alpok hegyeit, felfedezte Spanyolországot, Portugáliát, a Pireneusokat, Marokkót, Perut, Patagóniát, Japánt, ahol a Fudzsit is megmászta, valamint a Himalája Everest-alaptáborába is eljutott. Gyerekkora óta rajongott a tengeri nagy emlősökért, különösen a bálnákért és a delfinekért. Páratlan tudással rendelkezett róluk, amelyet nemzetközi konferenciákon is megosztott, és tovább gyarapított.

A könyvek szeretete egész életét végigkísérte. Szívét és elméjét egyaránt foglalkoztatták a természettudományok, a csillagászat, az irodalom és a költészet. Kedvenc költője Faludy György volt, verseiből rengeteget tudott idézni. Halála előtt pár nappal még Móricz Zsigmond Erdély-trilógiáját olvasta. András nyelvek iránti érzéke is kiemelkedő volt: németül, angolul, spanyolul és portugálul is jól beszélt. Kivételes emlékezőképessége, őszinte és egyenes jelleme, valamint rendíthetetlen becsületessége mindannyiunk számára példát jelentett. A természet iránti szeretete pedig egész életét áthatotta.

Saját családot nem alapított; számára testvére, annak férje és gyermekeik jelentették a családot, hűgát pedig mindenkinél jobban szerette. Élete hosszú időn át jó egészségben telt, a betegségek elkerülték. Állapotának súlyosságára csak 2025. december közepén derült fény. Szeretett költőjének sorai kifejezik mindazt, amit ilyenkor nehéz szavakba önteni:

A sok milliárd évnyi semmibe úgy sejttem, nem kísér el senki se, de örülök, hogy szeretnek, míg élek, és én is nagyon szerettem, míg éltem. Sokszor álltam a halál közelében. Most közelebb jött, s már kevésbé félek.

A nehéz hónapokban édesanyja mérhetetlen szeretettel és lelki erővel ápolta fiát, aki 2026. március 5-én végleg búcsút vett az élők világától.”

Gercsák Gábor

Nekrológ

Engedy Gyula

(1958–2026)

Engedy Gyula kollégánk 2026. április 15-én, életének 68. évében tragikus hirtelenséggel elhunyt.

1977–1982 között a Budapesti Műszaki Egyetem Építőmérnöki Karának földmérőmérnöki szakán tanult, ahol kimagasló tanulmányi eredményeiért Népköztársasági ösztöndíjban részesült, majd jeles eredménnyel építőmérnöki diplomát szerzett.

2009–2011 között a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építőmérnöki Karán geodéziai térinformatikai szakirányú tanulmányokat folytatott, majd 2011-ben térinformatikai szakmérnöki diplomát szerzett.

Az építőmérnöki diploma megszerzését követően 1982-től egészen 2023-ban történt nyugdíjba vonulásáig – pályájának döntő részében – az UVATERV kötelékében dolgozott. Tervezőmérnöként kezdte pályáját, majd 1997-től irányító tervezőként vett részt a vállalat munkájában. Kiemelkedő szakmai teljesítményét Pro UVATERV díjjal és UVATERV Nívódíjjal ismerték el. Az UVATERV-hez való tartozására egész életében büszkén tekintett.

Pályája kezdetén elsősorban ipari geodéziai feladatokat látott el: részt vett a budapesti Duna-hidak és más jelentős mérnöki létesítmények szerkezetellenőrző méréseiben, valamint közlekedési beruházásokhoz szükséges tervezési alaptérképek készítésében, többek között a Budaörsi Repülőtér és a Ferihegyi

Repülőtér fejlesztéséhez kapcsolódóan. Feladatai közé tartozott a kivitelezések során a tervezői művezetés keretében végzett kitűzési és ellenőrzési munkák ellátása, valamint a beruházásokhoz kapcsolódó ingatlanrendezési feladatok készítése is. Már ezekben az években bekapcsolódott nemzetközi projektekbe is: Líbiában és Törökországban végzett helyszíni geodéziai munkákat.

A későbbi évtizedekben szakmai tevékenysége egyre inkább a nagyléptékű közlekedési infrastruktúra-fejlesztésekhez kapcsolódott. Meghatározó szerepet vállalt számos hazai autópálya – köztük az M0, M1, M3, M5, M7, M15, M35 és M43 – tervezési alaptérképeinek, digitális törzskönyveinek, valamint kisajátítási és vezetékjogi terveinek elkészítésében. Nevéhez fűződik a Ferihegyi Repülőtér fejlesztéséhez kapcsolódó digitális alaptérképek és közműtérképek készítése is.

Szakmai érdeklődése korán a digitális térképezés és az informatikai megoldások felé fordult. Jelentős szerepet játszott a korszerű mérési és feldolgozási technológiák bevezetésében, többek között a GPS-alapú geodéziai módszerek alkalmazásában az UVATERV gyakorlatában. Számos saját fejlesztésű programot és segédalkalmazást készített, elsősorban AutoCAD környezetben, amelyek a geodéziai tervezési feladatok automatizálását és hatékonyabb elvégzését szolgálták. Ezeket a megoldásokat évtizedeken át folyamatosan fejlesztette és a mindenkorai szakmai és jogszabályi követelményekhez igazította.

2005 után munkájában a komplex projektek koordinációja is hangsúlyossá vált. Kiemelt feladata volt a dunántúli szélerőműparkok tervezésének irányítása és a külföldi megrendelőkkel való kapcsolattartás. Nemzetközi tapasztalatait hasznosította a Tripoli metró tanulmánytervének felülvizsgálata során is.

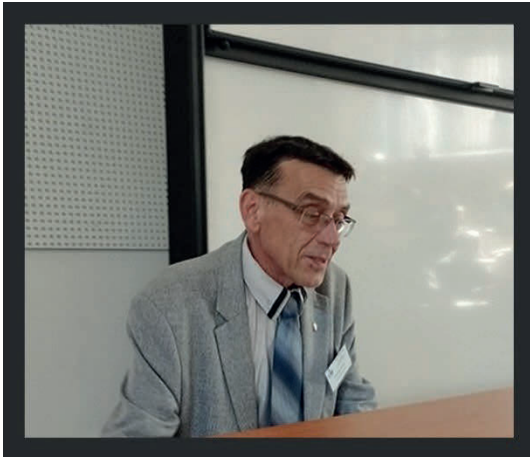
Szakmai pályájának jelentős állomásai közé tartozott a budapesti Kossuth tér rekonstrukciójához, valamint az 1-es villamos pályafelújításához kapcsolódó geodéziai tervezési munkák irányítása.

Élete utolsó aktív éveiben, egészségügyi nehézségei ellenére is töretlen elkötelezettséggel dolgozott. Különösen fontos volt számára a saját készítésű rendszereinek továbbfejlesztése, amelyekkel hatékonyan segítette a szakmai munkáját sok-sok éven át. Eredményeire mindig szerény büszkeséggel tekintett.

Nyugodjon békében!

Siki Zoltán

Nekrológ

Herczeg Ferenc (1962-2026)

2026. február 28-án, életének 64. évében elhunyt egykori szeretett kollégánk, Herczeg Ferenc, aki hatalmas szakmai tudásával, humorával negyven éven át járult hozzá munkájával a földmérési szakma működéséhez és fejlődéséhez, több mint húsz évig a FÖMI, majd a Lechner kötelékében.

Vannak emberek, akiknek a munkája nem csupán feladat, hanem küldetés. Herczeg Ferenc negyven éven át volt közöttünk földmérőként, és ez a négy évtized nemcsak egy szakmai életutat, hanem egy korszakot is lefed szakmánk történetében.

Herczeg Ferenc 2002. február 1-jén került a Bács-Kiskun Megyei Földhivaltól, Kecskemérről a Földmérési és Távérzékelési Intézethez Budapestre.

Előtte is volt már kapcsolata az Intézettel, a földmérési jogszabályok összeállításában külsős szakértőként vett részt, akkor még, mint a Megyei Földhivatal szakfelügyelője.

A Földmérési és Távérzékelési Intézetben első beosztásaként a Felmérés Szervezési Osztály vezetője lett. Felelős volt az állami alapmunkákért, az alapponthálózati és a topográfiai feladatok ellátásáért.

Az EOMA létesítésének 2004-2005. évi befejező munkálatai is az ő irányítása alatt történtek, valamint az akkoriban még zajló topográfiai térképek helyesbítési feladatai.

Ugyancsak ő felügyelte az Egységes Országos Magassági Alapponthálózat újramérésének 2009-ig tartó munkafázisait is.

A szervezeti változásokat követően a Minőségellenőrzési és Szakfelügyeleti Osztályra került, ahol többek között jogszabályalkotási, kodifikációs feladatai voltak, illetve minőségbiztosítási, auditálással kapcsolatos tevékenységeket végzett.

Részt vett a FÖMI megszűnésével, a Budapest Főváros Kormányhivatalába átkerülésével, majd a Lechner

Tudásközpontba történő átszervezésével kapcsolatos feladatokban.

A fentiek mellett 2009 óta folyamatosan végezte az ingatlanrendező földmérői minősítések feladatait, első időben titkárként, majd bizottsági tagként.

A földmérés szolgálatában töltött eredményes munkájáért 2015-ben megkapta a magyar földmérési és térképészeti szakma egyik legnagyobb kitüntetését, a Fasching Antal-díjat.

Folyamatosan képezte magát, szakmérnöki diplomája megszerzése során is kedvenc topográfiai témáját ötvözte a térinformatikával. 2024. június 28-án átvethette a székesfehérvári alma mater, a „GEO” ezüstdiplomáját.

Megromlott egészségi állapota ellenére is igyekezett feladatait a maximális hatékonysággal, odafigyeléssel, illetve a szakmai szempontok, irányelvek teljes betartásával, betartatásával végezni.

Távozásával egy kedves, jó humorú kollégát, kimagasló szakmai tudású vezetőt veszítettünk el.

Kedves Feri! Most az utolsó mérése is befejeződött. Letetted a kitűzőrudat, elcsomagoltad a műszert. A munkád eredményei megmaradnak, és az emléked is ugyanilyen kitörölhetetlen marad a szívünkben.

Nyugodj békében!

Varga Felicián
Lechner Nonprofit Kft

